
Månadsuppföljning ekonomi, april 2024

Socialtjänsten har per april en budgetavvikelse om -18,8 mkr. Många vård- och omsorgsverksamheter har fortsatt höga kostnader för personal och IFO har ökade kostnader för placeringar både avseende barn och vuxenmissbruk. Arbetet med bemanningsekonomi och schemaläggning fortsätter under 2024. Införandet av Pulsen Combine har genererat totalt ca 1,5 mkr i merkostnader under perioden januari till april. Prognos för helåret sätts till -56,1 mkr.

Politik och förvaltningsledning

- Total budgetavvikelse för avdelningen politik och förvaltningsledning per april är -2,4 mkr. De fiktiva 26 mkr genererar till och med april en budgetavvikelse på -8,6 mkr. Det är budgeterat 17,6 mkr för statsbidraget "Säkerställa en god vård och omsorg om äldre" och utfallet har i år blivit 17,8 mkr. Det är budgeterat 19,1 mkr på en övergripande tillfällig verksamhet. De består bland annat av driftskostnader för nytt äldreboende samt ny gruppboende för år 2024 som nämnden tilldelats men dessa kommer inte att börja användas under året. Dessa genererar till och med april en budgetavvikelse på 5,5 mkr. Medlen kommer bland annat att användas till återställning av lokaler på Prästgårdsgatan 18, utbildningar i nya verksamhetssystemet samt introduktioner på Skogsgården. Prognosen för den verksamheten är för året + 8,6 mkr. Prognos för hela avdelningen är -15,1 mkr

Verksamhetsstöd

Utfall

- Budgetavvikelsen för området är -0,7 mkr. Verksamheten stab och ledningsstöd går enligt budget. Inom den verksamheten ingår en projektledartjänst för införandet av Pulsen Combine som inte är fullt ut finansierad. Prognosen för hela avdelningen är att avdelningen har en budgetavvikelse på -200 tkr.
- Utveckling och stöd har en budgetavvikelse på -0,2 mkr. Prognos är att verksamheten kommer hålla budgeten.
- Bemanningsenheten har en budgetavvikelse på -0,5 mkr. Från och med 2024 hanteras förändringen av semesterlöneskuld på en annat sätt och förändringen bokas ut direkt på enheterna. Detta medför för poolen att den får ökade kostnader under normala månader och lägre kostnader under sommarmånaderna när semester tas ut. Prognosen för poolen är att den kommer att klara sin budget.

Hälso- och sjukvård

Utfall

- Avdelningen för hälso- och sjukvård har per april en budgetavvikelse om -4,8 mkr.
- Bemanningkostnaderna minskar jämfört med ifjol, dock höga kostnader under sommaren förväntas.
- Prognosen på hela avdelningen ligger på -7,3 mkr.

Analys

- Kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor har minskat jämfört med kostnaderna för samma period ifjol inom särskilt boende för äldre.
- Kostnader för inhyrd personal på rehab uppgår till 0,4 mkr hittills, detta på grund av sjukfrånvaro, vakanser och behov av extra personal för att hjälpa med migrering kopplad till det nya verksamhetssystemet.
- Det finns en ökad kostnad för hjälpmedel jämfört med i fjol, ca 0,1 mkr per april, orsakad av en kombination av mer behov från brukare och prisökningar. Det medföljer även ökade transportkostnader avseende hjälpmedlen som ingår i dessa kostnader.
- Totalt har rehab en avvikelse på ca -1,8 mkr avseende främst personal och hjälpmedel.
- Avdelningen har under augusti 2023 fått 5,6 mkr som prestationsbaserademedel som fördelades mellan 2023 och 2024. Delen tillhörande 2024 ligger nu på respektive verksamhet.
- Verksamhet SSK Säbo: Det finns en viss överanställning och anledningen till detta är att på i stort sett alla boenden är inte årsarbetarutrymmet jämna heltider, ex stora hus har 3,5 årsarbetare och något mindre hus har 2,25. Vid rekrytering går det inte anställa en sjuksköterska på halvtid då ingen är intresserad av detta samt att det också är svårt, i stort sett omöjligt, att hitta sjuksköterskor som vill alternera mellan flera hus.
- Verksamhet Hemsjukvården: Här har vi gjort ett strategisk val att överanställa sjuksköterska dels mot bakgrund av att vi inte haft pool i den utsträckning som behövs i vår totala verksamhet så det räckt till hemsjukvården. Då hemsjukvården har relativt lätt att rekrytera sjuksköterska gjorde vi valet att överanställa. Detta följer vi upp kontinuerligt.
- Extra kostnader kopplad till Pulsen uppgår till 1 mkr som inkluderar personalkostnader, inhyrd personal och andra övriga kostnader

Åtgärd

- Avdelningen jobbar vidare med bemanningsekonomi och bemanningsstrategi fast det finns extra behov av personal på flera verksamheter på grund av införandet av Pulsen.

- Rekrytering av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter pågår löpande för att minska behovet av inhyrd personal.
- Det pågår ett arbete av rekonditionering av vissa hjälpmedel till exempel sittdynor som förhoppningsvis kommer att minska behov av beställning och kostnader för detta.

Omsorgsavdelningen: en ingång

Utfall

- Budgetavvikelsen för avdelningen till och med april är 2,3 mkr.
- Beställare hemtjänst 65+ har i dagsläget en budgetavvikelse om -0,6 mkr.
- Försörjningsstöd har en budgetavvikelse på 1,7 mkr. Kostnaderna för försörjningsstödet ligger på en lägre nivå jämfört med föregående år.
- Årsprognosen för hela avdelningen ligger på 5,4 mkr.

Analys

- Antalet personer över 65 år med hemtjänstinsatser och antalet beviljade timmar hemtjänst ökar jämfört med föregående år.
- Antalet vuxna (18–64 år) med hemtjänstinsatser ligger på lägre nivå än föregående år.
- Antalet hushåll i försörjningsstöd ligger på en fortsatt låg nivå. Från januari till april har försörjningsstöd i snitt utbetalats till 214 hushåll per månad jämfört med 233 hushåll samma period föregående år. Färre personer i försörjningsstöd beror på att fler får sjukersättning och att det just nu är en god arbetsmarknad för de personer som har förutsättningar att arbeta.
- På grund av stora svårigheter att verkställa beslut i ordinärt boende samt platsbrist på Särskilt boende för äldre samt på tillfälligt boende väntas ökade kostnader för betalningsansvar under året.

Barn och familj/Missbruk

Utfall

- Barn och familj/missbruk har en budgetavvikelse på -8,5 mkr i perioden januari-april.
- Barnsidan inkl. familjehem har -4,5 mkr i budgetavvikelse och institutionsvård vuxna har en avvikelse på -1,4 mkr. Övriga verksamheter har en budgetavvikelse på totalt -2,5 mkr, vilket beror på för höga personalkostnader.
- Familjehemmen har -3,3 mkr i budgetavvikelse för perioden januari – april.
- Inom området missbruk för vuxna har institutionsvården -2 mkr högre kostnader jämfört med samma period förra året.
- Institutionsvården för barn och unga har -2,8 mkr högre kostnad jämfört med samma period förra året.
- Helårsprognosen sätts till -25,5 mkr för avdelningen.

Analys

- Antalet placeringar i familjehem har på ett års tid ökat med cirka 20 % och uppgår nu till 46 placeringar. På nationell nivå har det kraftsamlats för att få fler familjehem och för att förbättra kunskapen i familjehemsvården. Satsningen har inneburit högre standard i familjehemmen, men då vi verkar på en konkurrensutsatt marknad har vi därför behövt betala högre ersättningar och ge mer stöd till familjehemmen. Kostnaderna per placering har därför stigit för familjehemmen, men det har också inneburit att mer personella resurser krävs från kommunen för att stötta familjehemmen för att klara sina allt mer komplexa uppdrag.
- Från 1 mars är ett barn placerade enligt LSS. På ett år har dygnskostnaden stigit med cirka 2100 kr per dygn för en placering.
- Vi har haft ett ökat inflöde på utredningar barn och unga vilket gjort att vi har överanställt handläggare för att klara av vårt uppdrag.
- Behoven hos enskilda individer och deras insatser är anledningen till att kostnaderna för missbruksvården är större än budgeterat. Då vårdbehovet styr kostnadsutvecklingen innebär det att kostnaderna är svåra att påverka på kort sikt.

Åtgärd

- Verksamheten fortsätter att arbeta för att ta hem de barn där det finns möjligheter till öppenvård/hemmaplansalternativ, vilket medför minskade kostnader. Metod och arbetssätt kopplat till den målgruppen är främst SofS. Det finns dock utmaningar när det gäller ungdomar som vistas på institution pga. eget beteende, t.ex. missbruk eller kriminalitet.
- Verksamheten fortsätter arbetet att rekrytera fler egna familjehem för att minska antalet placerade på förstärkta familjehem och/eller institution.
- Arbetet med ungdomar och unga vuxna pågår inom ”13-25”-verksamheten. Teamets arbete, förhållningssätt, metod och arbetssätt skall förutom utökat samarbete leda till delat ansvar, erfarenhetsutbyte, tidiga insatser från rätt kompetens och utövare. Det skall med förhoppning leda till minskade kostnader och fler insatser i egen regi.

Ordinärt boende

Utfall

- Budgetavvikelsen på Ordinärt boende ligger på 0,1 mkr per april 2024.
- Hemtjänstproduktionens avvikelse på -1,3 mkr är kopplat till personal. Övriga verksamheter, främst områdesstöd, bidrar totalt med 1,7 mkr plus. På områdesstödet kommer vissa kostnader löpande senare under året men där ligger fortsatt ett överskott eftersom ersättning för de extratimmar som hemtjänsten utför som ej är biståndsbedömt samt fast omsorgskontakt är lägre än budgeterat.
- Helårsprognos per april sätts till 0,8 mkr.

Analys

- Trots underskott totalt på Ordinärt boende och i synnerhet vissa hemtjänstgrupper och andra enheter syntes en rörelse i rätt riktning ekonomiskt på flera grupper under 2023. Denna tendens verkar fortsätta in i 2024.
- Inom avdelningen lyfts dock kompetensförsörjningsproblemen och bristen på personal fortsatt som svåra utmaningar. Konsekvensen av detta kan bli att alla insatser ej planeras ut vilket i sin tur genererar lägre kostnader. Dock har övertidskostnaderna ökat jämfört med samma period förra året vilket också kan vara en effekt av bemanningsproblematiken.
- En av hemtjänstens största utmaningar är att snabbt kunna ställa om personalstyrkan då timmarna minskar, i de flesta grupper märks åtgärderna ekonomiskt men det är svårt att nå ända fram på kort tid.
- Det är problematiskt att sätta prognosen för hemtjänstproduktionen eftersom statistiken över antalet hemtjänsttimmar tas ut och korrigeras i efterhand, det gör att periodresultatet för senaste månaden justeras i nästkommande månad.
- Antalet larm i Nattpatrullen uppgår till ca 25 per natt i dagsläget. Enheten går enligt budget i dagsläget.
- Hemtjänsten har per april planerat ut ca 1250 timmar i fast omsorgskontakt. Detta motsvarar ca -0,5 mkr i budgetavvikelse då lagändringen inte medförde tillskott i budgetram för 2024.

Åtgärd

- Flera grupper har slagits ihop under de senaste åren för att i större utsträckning kunna främja samplanering. Från februari 2023 anställdes samordnare för schemaplanering ute i grupperna för att kunna nyttja personalresurserna mer optimalt. Det pågår ett ständigt arbete på enheterna med att optimera schemaläggningen där hantering av ökade och minskade insatser i grupperna är en viktig del.
- Ekonomiuppföljning på enhetsnivå sker varannan månad. Extra fokus ligger på de grupperna med störst underskott. Numera ingår ekonomiuppföljningen för enheterna i en utökad form av uppföljning där fokus kommer att ligga på bemanning, kvalitet och arbetsmiljö tillsammans med ekonomi.
- Översyn av den ekonomiska modellen som används inom hemtjänsten (köp- och sälj mellan biståndsbedömning och verkställighet) för att säkerställa korrekt procentuellt påslag fortsätter även under 2024.

Särskilt boende för äldre

Utfall

- Avdelningen för särskilt boende för äldre har per april en budgetavvikelse om -3,5 mkr.
- Verksamhetens samtliga boenden (bara husen) har en budgetavvikelse per april om -5 mkr.
- Totala helårsprognosen ligger på -8,9 mkr.

Analys

- Avdelningen fortsätter att jobba med bemanningsekonomin. Det är fortfarande svårt att få ihop bemanningssituationen då det är fortsatt vikariebrist, vilket kan leda till dyra lösningar exempelvis ökning av övertid eller användning av servicetjänster som ligger utöver budget.
- I vissa hus kan finnas vårdtunga brukare och det blir då extra behov av personal. Den här kostnadsökningen kan vara svårt att prognostisera och planera.
- Äldreomsorgslyftet ger personalen möjlighet till utbildning där utbildningskostnaderna är finansierade. Dock saknas det i många fall vikarier vilket ger en merkostnad ute i verksamheten i form av övertid.
- Det finns några hus som har haft ett extra tufft läge med kompetensförsörjning, särskilt ute i byarna, exempelvis Roknäsgården, Rosågränd och Norrgården.
- Under 2023 har semesterlöneskuldena legat centralt på en specifik verksamhet men i år har skulderna fördelats per hus för att få en mer rättvisande bild. Detta innebär att personalkostnader kan se högre ut nu men det förväntas en minskning av semesterlöneskuldena när personalen börjar ta ut sin semester till sommaren.

Åtgärd

- Vissa boendechefen har slutat och nya har tillkommit, för att få en stabil övergång har vissa chefer gått dubbelt i perioder. Avdelningschef tillsammans med teamledare ser över hur samordningstjänsterna ska fördelas framöver för att bäst underlätta boendechefernas arbete.
- Enhetschefernas arbete tillsammans med Bemanningsenheten och ekonomerna fortsätter och fokuserar nu på schemagranskning, bemanning mot budget och optimering av vikarietillsättning för att avdelningen ska ha rätt antal personer på rätt tid. Träffarna tillsammans med avdelningschefen och boendechefen sker var 6:e vecka.
- Användning av verktyget budget i timmar kommer att användas av enhetscheferna med hjälp av personal på planeringsenheten för att säkerställa att schemat ryms inom befintlig budget genom att jämföra arbetade timmar med budgeterade timmar.

Psykosocialt stöd och daglig verksamhet

Utfall

- Utfallet för hela avdelningen är en budgetavvikelse om +0,4 mkr. Under månaden har intäkter för retroaktiv momsåtersökning bokförts på 1,2 mkr.
- LSS-boenden har en budgetavvikelse på -1,0 mkr jämfört med 0,8 mkr föregående månad. Personalkostnaderna står för hela budgetavvikelsen.
- Psykiatriboendena har en budgetavvikelse på 0,7 mkr, vilket är samma som föregående månad. Personalkostnaderna står för 0,6 mkr.
- SAVO har en budgetavvikelse på -0,2 mkr, vilket är samma som föregående månad. Verksamheten räknar med högre intäkter än för 2023 så prognosen är att verksamheten klarar budget.
- Daglig verksamhet har en budgetavvikelse på 0,4 mkr. Den nya dagverksamheten Mediepatrullen ingår i den budgetavvikelsen. En del av budgetavvikelsen beror att det varit svårigheter att hitta vikarier vid frånvaro.
- Boendepatrullen/LSS har en budgetavvikelse på 0,0 mkr.
- Prognosen för avdelningen sätts till 0,1 mkr.
- Många boenden har under månaden haft högre OB-kostnader än budget och högra än samma tid föregående år. Anledningen är att stor del av påsken inträffade i mars och resulterade i utbetalning av storhelgstillägg nu under april.

Åtgärd

- Avdelningen fortsätter arbetet med bemanningsstrategi samt översyn av bemanning på gruppboendestäder. Ytterligare fokus har lagts de senaste månaderna på schemaläggning för att verksamheterna ska klara bemanning inom befintlig ram och det arbetet kommer också att fortsätta. Arbetet innebär bland annat mer samverkan mellan olika gruppboendestäder, minskad vikarietillsättning vid frånvaro, arbeta med sjukfrånvaro, bättre fördelning av arbetstid efter bemanningskrav samt att verksamheterna tar hjälp av schemastöd vid schemaläggning. Viss förbättring kan märkas men arbetet är långt ifrån klart och kommer att fortsätta. Det finns samma utmaningar som för andra avdelningar med komplexa brukarärenden och dyra bemanningslösningar.

Stöd till funktionsnedsatta

Utfall

- Avdelningen för stöd till funktionshindrade har en total budgetavvikelse på -1,9 mkr för perioden januari-april.
- Korttidsverksamheten har en budgetavvikelse på +0,2 mkr.
- Budgetavvikelsen för de privata assistansanordnarna är +0,3 mkr.
- Den egna produktionen av personlig assistans har en budgetavvikelse på -2,2 mkr.

- Helårsprognosen sätts till -5,5 mkr för avdelningen.

Analys

- Egen produktion av personlig assistans, d.v.s. där kommunen är utförare av personlig assistans, har en budgetavvikelse om -2,2 mkr, avvikelsen beror bland annat på övertids/fyllnadstidskostnader som uppgår till – 1,2 mkr. Vi har några ärenden där kommunen utför fler timmar än vad Försäkringskassan har beslutat om. Ansökan om utökning av tid för dessa brukare har inlämnats till Försäkringskassan och LSS-handläggare.
- Privata assistansanordnare har en positiv budgetavvikelse på +0,3 mkr vilket till stor del beror på att de har lägre sjuklönekostnader är budgeterat.
- Inom egen produktion av personlig assistans finns det nu 4 LSS-ärenden, vilka är beslutade av socialtjänstens myndighetsutövning, men ingen budget följer med verkställigheten vilket gör att ärendena bara blir en kostnad för avdelningen.

Åtgärd

- Verksamheten personlig assistans har pausat arbetet med att implementera heltidsanställningar tills alla frågetecken kring de arbetsrättsliga förhållandena är utredda.
- En person är anställd för att nattetid arbeta som resursperson för att minska behovet av timvikarier.
- Korttidsverksamheten arbetar fortsatt med att se över kostnader och möjligheter till kostnadseffektiviseringar. De arbetar även med att bibehålla den psykosociala arbetsmiljön.

Budgetuppföljning April 2024
Socialtjänsten

	AVDELNING	Årsbudget 2024	Periodbudget Jan-April	Periodens förbrukning Jan- April	Periodens budgetavvikelse Jan- April	Årsprognos 2024
510-511	Politik och förvaltningsledning	20 748	6 978	712	6 266	10 810
	<i>Fiktiva 26 mkr</i>	-25 914	-8 638	0	-8 638	-25 914
512	Verksamhetsstöd	39 724	13 577	14 254	-677	-250
513	Hälso- och sjukvård	97 873	30 949	35 711	-4 762	-7 250
514	En ingång	136 969	47 878	45 619	2 259	5 380
515	Barn och familj / Missbruksvård	123 852	41 548	50 046	-8 498	-25 500
516	Ordinärt boende	105 929	36 164	36 040	125	800
517	Särskilt boende för äldre	317 876	104 604	108 137	-3 533	-8 850
518	Psykosocialt stöd	147 674	50 662	50 222	440	150
519	Stöd till funktionsnedsatta	81 363	27 500	29 319	-1 819	-5 458
5XX	Totalt Socialtjänsten	1 046 094	351 222	370 060	-18 838	-56 082